

Bilag III

Henvendelse fra forskningsstipendiat Lars Adam Rehof til kommunaludvalget vedrørende L 91 og L 93 (Folketingsåret 1985-86)

Efter anmodning fremsender jeg vedlagt til kommunaludvalgets orientering en række artikler samt andet materiale (bilagene 1-9) i forbindelse med behandlingen af bl.a. ovennævnte lovforslag.

Jeg skal i det følgende knytte nogle korte bemærkninger til de fremsatte forslag – ud fra en juridisk synsvinkel. Generelt kan det bemærkes, at hovedparten af de problemer, som omtales i vedlagte artikler, fortsat må betragtes som uløste og utilstrækkeligt belyste. Såfremt udvalget måtte ønske en uddybning af nogle af de rejste problemer eller i øvrigt ønsker yderligere oplysninger, står jeg til disposition.

Nedenfor under pkt. 1-5 analyseres nogle enkelte aspekter af det fremsatte forslag om et etisk råd og visse biomedicinske forsøg (L 91).

1. Indledningsvis skal det bemærkes, at det af indenrigsministeren fremsatte lovforslag bør ses i forbindelse med det ligeledes fremsatte forslag om nedsættelse af en kommission til bedømmelse af etiske, tekniske og juridiske spørgsmål i forbindelse med anvendelse af den moderne medicinske teknologi (L 93).

Begge forslag tilsigter at bidrage til en vis styring af og kontrol med anvendelsen af (visse dele af) den moderne medicinske teknologi – L 91 gennem indførelse af en vis regulering, bl.a. i form af forbud, i kombination med nedsættelsen af et såkaldt »etisk råd«. L 93 er snarere udtryk for en »stop-and-go-ordning« gennem indførelse af et moratorium i kombination med et omfattende udredningsarbejde, som skal lede til forslag om den fornødne regulering.

Da jeg generelt er af den opfattelse, at spørgsmålet om anvendelse af den moderne lægevidenskabelige teknologi mest hensigtsmæssigt lader sig regulere på baggrund af en

samlet udredning, finder jeg, at L 93 er udtryk for en rigtig fremgangsmåde i den givne situation. Lad mig til eksempel blot anføre to forhold:

Om kort tid skal der tages stilling til indførelsen af et *hjernedødskriterium i dansk ret* – det vil efter min opfattelse være u hensigtsmæssigt at henskyde dette spørgsmål til selvstændig behandling efter vedtagelse af anden lovgivning af samme principielle karakter inden for en analog emnekreds. Et andet aspekt, som for øjeblikket ganske lades ude af betragtning, er en *samfundsøkonomisk prioritering*: ønsker vi overhovedet – i en resourcefattig periode – at anvende ressourcer på denne fødselsteknologi, såfremt den i øvrigt findes i større eller mindre omfang tilladelig. Disse to eksempler peger i eminent grad på nødvendigheden af en forudgående analyse af hele problemkomplekset.

På denne baggrund skal jeg kun hæfte mig ved enkelte problemer i L 91, idet jeg for så vidt angår dette forslag generelt kan henvise til bilag 1 (især s. 188 ff.) samt bilagene 2-5 og for så vidt angår de videnskabetiske komiteers fortsat problematiske status til bilag 9. For så vidt angår det ofte fremførte, men desværre fejlagtige »argument« om, at der skulle være tale om forskningsfrihed på områder, hvor der gøres indgreb i retsbeskyttede goder (som f.eks. menneskelegemet, fostre), henvises til bilag 1, især s. 189-190 og bilag 5, s. 318.

2. I bilag 1 er der redegjort for *fosterets status* i gældende dansk ret og peget på det presserende behov for *lovregulering*. Der er endvidere peget på det forhold, at den gældende – og efter min mening afbalancerede – abortlovgivning ikke kan tages til indtægt for en manglende beskyttelse af fosteret i andre relationer (se bilag 1, s. 188). Det er derfor et skridt i den rigtige retning, når L 91 i § 1, in